

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Józef
Nazwisko: Zator-Przytocki
Miejsce urodzenia: Wicyń
Data urodzenia: 21-01-1912
Imię ojca: Józef
Imię matki: Katarzyna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta kontrolne śledztwa prowadzonego od 15.09.1948 do 28.10.1949 przez Dep. Śledczy MBP przeciwko księdzu Józefowi Zator-Przytockiemu w związku z jego przynależnością do AK i WiN. Teczka zawiera materiały z okresu 07.09.1948-27.10.1949: materiały dochodzeniowe, protokoły przesłuchań, rewizji, notatki, donosy, akt oskarżenia, wyrok, kartę osadzenia, spis księży archidiecezji lwowskiej. Ksiądz w czasie okupacji był członkiem AK Okręgu Krakowskiego. Po 1945 był członkiem WiN działającej na terenie Krakowa, Poznania i Gdańska. Aktem sporządzonym 27.10.1949 przez oficera śledczego MBP, Józef Zator-Przytocki został oskarżony o to, że: „W okresie od stycznia 1945 do zatrzymania go, tj. 06.09.1948 na terenie Krakowa, Poznania i Gdańska działając w zamiarze usunięcia przemocą Krajowej Rady Narodowej, Rządu Tymczasowego, Rządu Jedności Narodowej, a następnie Sejmu Ustawodawczego i Rządu RP, zagarnięcia ich władzy i zmiany ustroju Państwa Polskiego brał udział początkowo w nielegalnej organizacji Armia Krajowa, a następnie »Wolność i Niezawisłość«. W ramach tej działalności przechowywał pieniądze na prowadzenie działalności konspiracyjnej, które otrzymał od Szefa Okręgu Krakowskiego AK pseud. „Przyzba”. W odpowiednim czasie pieniądze przekazał Szeferowi Obszaru Zachodniego WiN pseud. „Sławbor”. W listopadzie 1945 „dla zmylenia czujności Władz Bezpieczeństwa Publicznego” ujawnił się. Od tej chwili, aż do dnia zatrzymania, „kontynuował działalność zmierzającą do osiągnięcia wymienionych na wstępie celów w ten sposób, że mimo ujawnienia się pozostawił do swojej dyspozycji 15 tys. dolarów pochodzących z funduszy byłej organizacji AK, które w marcu 1947 przekazał pseud. »Antek« - prezesowi głównemu organizacji WiN - dla wznowienia konspiracyjnej działalności tego związku”. W dalszym ciągu pozostawał także w łączności z dowództwem organizacji, skąd otrzymywał miesięczne sprawozdania wywiadowcze dotyczące sytuacji Kościoła katolickiego w Polsce. Jeden z tych raportów przekazał za pośrednictwem osoby trzeciej prymasowi. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie (Sr. 1981/49) z 30.12.1949 został skazany na karę 15 lat pozbawienia wolności z utratą praw przez 5 lat i przepadek mienia. Decyzją Najwyższego Sądu Wojskowego 19.07.1950 kara została złagodzona do 8 lat pozbawienia wolności.

IPN BU 0259/406 (3582/III) IPN BU 01236/978
(1610/3) mikrofilm.

Akta kontrolne śledztwa (2205/50) w sprawie o przynależność do WiN i NSZ prowadzone w latach 1947-1951 przez Wydz. Śledczy WUBP we Wrocławiu. W materiałach znajduje się wyciąg z protokołu przesłuchania podejrzanego Józefa Zator-Przytockiego z 11.01.1949. Był on kapelanem AK, utrzymywał kontakty z innymi duszpasterzami oraz członkami AK. Józef Zator-Przytocki zaproponował innemu podejrzanemu zostanie kapelanem AK. Jego zadaniem miało być „zapewnienie opieki duszpasterskiej miejscowym członkom AK, organizowanie pomocy charytatywnej dla prześladowanych przez okupanta, zwalczanie plagi alkoholizmu i pogłębianie świadomości z zakresu historii Polski wśród młodzieży”.

IPN Wr 039/151 (10203/III).

Materiały Dep. III MBP z okresu od 29.01.1956 do 20.03.1956 dotyczące Józefa Zator-Przytockiego skazanego 30.12.1949 wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie na karę 15 lat więzienia za przynależność do WiN. Mikrofilm zawiera karty sprawdzeniowe i odpisy protokołów innych podejrzanych w sprawie Józefa Zator-Przytockiego. 20.03.1956 postanowiono o zaniechaniu i przekazaniu sprawy ewidencji operacyjnej do archiwum. Stwierdzono, że obecnie Józef Zator-Przytocki został zwolniony z więzienia.

IPN BU 01222/2590 (10174/2) mikrofilm.

Józef Zator-Przytocki, ksiądz w parafii pw. Serca Jezusowego w Gdańsku-Wrzeszczu był rozpracowywany przez Wydz. VI WU ds. BP w Gdańsku w ramach sprawy ewidencyjno-obszewacyjnej nr rej. 1325/56 w związku z tym, że jako były członek AK i WiN oraz wpływowy duchowny był "wrogo" ustosunkowany do PRL. 21.02.1957 sprawę przejął do prowadzenia Wydz. III WU ds. BP/KW MO w Gdańsku i prowadził pod nowym numerem 1674/57. Materiały złożono 03.02.1959 do archiwum pod sygn. K-7000.

Akt o sygn. K-7000 brak. Wpis na podstawie zapisów kartotecznych.

Materiały MBP ze zbioru Armia Krajowa, Okręg Kraków krypt. „Gobelin”/ „Godło”/ „Muzeum”, zawierające meldunek o organizowaniu pomocy charytatywnej dla żołnierzy (bez daty). Meldunek wydał Józef Zator-Przytocki pseud. „Czeremosz” - Dziekan Komendy Okręgu.

IPN BU 1558/272.

Teczka Ewidencji Operacyjnej na Księdza (TEOK) nr rej 13601 zarejestrowana 18.11.1963 przez Wydz. IV KW MO w Gdańsku. Materiały złożono 16.12.1978 do archiwum pod sygn. 16242/II ze względu na śmierć figuranta.

Akta o sygn. 16242/II zniszczono 15.10.1986 za protokołem brakowania akt nr 1/88. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

Materiały administracyjne Wydz. do Spraw Wyznań Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z lat 1963-1966. Józef Zator-Przytocki został ukarany przez Kolegium za zorganizowanie bez zezwolenia wystawy w kościele oraz za „przekroczenie zakresu udzielonego pozwolenia na megafonizację”.

IPN Gd 0215/3, IPN Gd 0215/7.

Materiały administracyjne Wydziału ds. Wyznań i Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku i Wydziału do Spraw Wyznań Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z okresu od 02.09.1969 do 07.08.1972. Józef Zator-Przytocki figuruje w wykazach księży z Gdańska, jako proboszcz parafii pw. Ducha Świętego oraz w „Informacji z przebiegu rozmów z administratorami parafii 25.07.1970 w sprawie listu Episkopatu dot. 50. rocznicy wojny polsko-radzieckiej”. Na rozmowę poproszono sześcioro księży. Józef Zator-Przytocki „w czasie długiej dyskusji uchylał się od odpowiedzi na zadawane pytania zarówno w sprawie wydania listu jak i jego odczytania”. Był objęty sprawą prowadzoną w związku z z „wywieszeniem flag o barwach maryjnych i kościelnych” w 1962 roku. W jednym z wykazów przy jego nazwisku wymieniono karę pieniężną orzeczoną przez Sąd Powszechny 16.08.1965 oraz wyrok z 27.01.1969 za niezgłoszenie obowiązkowego podatku z tytułu prowadzenia kiosku z dewocjonaliami.

IPN Gd 299/2, IPN Gd 299/3, IPN Gd 299/22, IPN Gd 299/27, IPN Gd 299/48.

Akta dochodzenia prowadzonego od 11.10.1963 do 28.10.1963 przez Wydz. Śledczy KW MO w Gdańsku przeciwko księdzu Józefowi Zator-Przytockiemu podejrzananemu o rozpowszechnianie na terenie Gdańska wydawnictw bezdebitowych. Uniewinniony wyrokiem Sądu Powiatowego w Gdańsku z 08.01.1964. Akta złożono do archiwum pod sygn. K-7000.

Brak materiałów o sygn. K-7000 w zasobie archiwalnym. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

Sprawa Obiektowa (SO) krypt. „Arka” nr rej. 13404 prowadzona od 25.06.1971 do 21.02.1990 przez Wydz. III/III „A”/V KW MO/WUSW w Gdańsku, dotycząca zabezpieczenia operacyjnego Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Nazwisko księdza Józefa Zator-Przytockiego przechodzi w notatce z 14.12.1970. W czasie spotkania z TW funkcjonariusz Wydz. IV KW MO w Gdańsku otrzymał informacje o komentarzach i opiniach gdańskich księży na temat wydarzeń grudniowych.

IPN Gd 003/16 t. 5 (17/IV).

Akta paszportowe Józefa Zator-Przytockiego prowadzone od 07.10.1966 do 06.07.1976 przez Wydz. Paszportów KW MO w Gdańsku. W materiałach znajduje się informacja o zastrzeżeniu wyjazdów za granicę 23.10.1966 nr Z I 1060/66. O zastrzeżenie wnosił Naczelnik Urzędu do Spraw Wyznań. Decyzja odmowna na wyjazd zagraniczny została podtrzymana mimo odwołania złożonego przez Józefa Zator-Przytockiego. Kolejne postanowienie o zastrzeżeniu wyjazdów za granicę nr 6701/69 zostało wniesione 20.01.1969.

IPN Gd 645/10423 (EAGD 010423).

Dar prywatny Andrzeja Zagórskiego zawierający dokumenty dotyczące Okręgu Kraków AK. W materiałach znajduje się meldunek krypt. „c/0014” Józefa Zator-Przytockiego pseud. „Czeremosz” - Szefa Duszpasterstwa Wojskowego do Szefa Sztabu KO AK Kraków z 06.09.1944, dotyczący spraw organizacyjnych związanych z duszpasterstwem wojskowym oraz dokument nr II-947 zawierający rozkaz „Czeremosza” dotyczący obsady duszpasterskiej Okręgu AK Kraków.

IPN Kr 595/47, IPN Kr 595/121.

Jednostki archiwalne zawierają dary prywatne Wiktorii Skudlarskiej oraz Haliny i Romana Kloców - publikację książkową pt. „Pamiętniki (Gdańsk 1975)” autorstwa ks. Józefa Zator-Przytockiego, wyd. Wrocław 1987. Publikacja obejmuje okres od najmłodszych lat Józefa Zator-Przytockiego do 1958 roku. W pamiętniku znajdują się m.in. informacje o prowadzonym przeciwko niemu śledztwie i pobycie w więzieniu. W sumie spędził w więzieniach 8 lat. Był tam torturowany i stracił zdrowie wskutek złych warunków panujących w piwnicach UB. Po zwolnieniu wrócił do Gdańska i objął probostwo Bazyliki NMP. W dalszym ciągu, poza pracą duszpasterską, organizował uroczystości o charakterze patriotycznym.

IPN Wr 562/176, IPN Wr 653/42.